

Izvješće o korištenju prepristupnih fondova Europske unije

Zaključkom Hrvatskog sabora od 6. listopada 2006. godine utvrđeno je da Vlada Republike Hrvatske svakih 6 mjeseci mora ovom cijenjenom Domu podnijeti cjelovito Izvješće o korištenju prepristupnih fondova Europske unije, s posebnim osvrtom na planirane, a neiskorištene programe, povučena, a neiskorištena sredstva, te moguće prijevare i nepravilnosti u postupku korištenja fondova.

Prije početka korištenja fondova trebalo je ispuniti niz preduvjeta za samostalno upravljanje prepristupnim programima, među kojima su najvažniji: uspostava institucionalnog sustava u skladu sa zahtjevima Europske komisije, priprema kvalitetnih projekata kojima bi se iscrpile finansijske alokacije odobrene od strane Europske komisije, dozvola za rad, odnosno prijenos ovlasti upravljanja na Republiku Hrvatsku, te potpisivanje finansijskih sporazuma.

S obzirom na vrstu informacija koje se Zaključkom traže od Vlade Republike Hrvatske, prvo Izvješće sastavljeno je za razdoblje od 1. srpnja do 31. prosinca 2006. godine.

Proces provedbe programa Europske unije započinje ugovaranjem usluga/radova s izvođačima po pojedinim projektima. Preduvjeti za to su prijenos ovlasti upravljanja (akreditacija) i potpisani finansijski sporazumi potvrđeni u Hrvatskom saboru. Proces korištenja sredstava, odnosno prvih plaćanja započinje istekom roka za ugovaranje (rokovi su propisani Praktičnim vodičem kroz procedure ugovaranja pomoći EZ-a trećim zemljama (tzv. PRAG) i ovisno o vrsti ugovora traju od 6 do 12 mjeseci). Tada se iz postotka ugovorenog iznosa može vidjeti koliko je sredstava planirano i iskorišteno odnosno koji je dio ostao neiskorišten. O povučenim, a neiskorištenim sredstvima moguće je u potpunosti izvjestiti po završetku procesa izvršavanja projekata, odnosno po isteku rokova za plaćanje.

S obzirom na to da je do srpnja 2006. godine proces ugovaranja završen samo za CARDS 2003 jedino se u kontekstu tog programa može govoriti o korištenju sredstava, te sastaviti traženo Izvješće. U Izvješću se uz CARDS 2003, daje i osvrt na ostale programe Europske unije.

I. Pripreme za početak primanja i korištenja sredstava prepristupnih programa pomoći EU

Priprema za primanje finansijskih sredstava iz EU obuhvaća institucionalni razvoj državne uprave i uspostavljanje procesa.

U sklopu institucionalnog razvoja osnovan je Nacionalni fond, provedbene agencije i jedinice za provedbu projekata u tijelima državne uprave.

Osnovni procesi uspostavljeni kroz čitav sustav obuhvaćaju planiranje (programiranje), izvršavanje (provedbu), te praćenje i kontrolu.

II. Institucionalno uspostavljanje sustava

S ciljem što bržeg osposobljavanja tijela državne uprave Republike Hrvatske za početak korištenja prepristupnih programa (PHARE, ISPA, SAPARD), u tijelima državne uprave ustrojene su potrebne strukture i provedena obuka osoblja. U Ministarstvu financija, to se odnosi prvenstveno na Nacionalni fond i provedbenu agenciju (Središnju jedinicu za financiranje i ugovaranje), te Odjel za unutarnju reviziju. Istovremeno je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva uspostavljalo strukturu za provedbu programa SAPARD.

Unutar Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, Uprava za koordinaciju programa pomoći i suradnje s EU preuzeila je zadaću koordinacije programa Europske unije u Hrvatskoj, posebno poslove pripreme projekata i nadzora nad njihovom provedbom. U travnju 2006. godine Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije preuzeo je navedene zadaće i osoblje zaduženo za njihovu provedbu od Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija.

Nacionalni fond osnovan je unutar Državne riznice Ministarstva financija i preko njega se sva sredstva iz pretpri stupnih programa doznačuju Republici Hrvatskoj. Ustrojen je kao zasebna organizacijska jedinica u Ministarstvu financija i zadužen za finansijsko upravljanje sredstvima dobivenim iz EU za financiranje svih navedenih programa. Za rad Nacionalnog fonda odgovoran je nacionalni dužnosnik za ovjeravanje – državni tajnik u Ministarstvu financija a njegova uloga odnosi se na sveukupnu odgovornost za finansijsko upravljanje sredstvima koja su dana na raspolaganje Republici Hrvatskoj iz pretpri stupnih programa.

Središnja jedinica za financiranje i ugovaranje (SJFU) ustrojena je u okviru Uprave za financiranje programa i projekata pomoći EU u Ministarstvu financija i predstavlja provedbeno tijelo nadležno za provođenje natječajnih postupaka, zaključivanje ugovora i plaćanja za projekte u skladu s procedurama EU u okviru decentraliziranog sustava provedbe. Prema Odluci Vlade Republike Hrvatske, SJFU je provedbena agencija za projekte iz programa CARDS, PHARE i ISPA.

Samostalni odjel za ovjeravanje provedbe SAPARD-a ustrojen je unutar Ministarstva financija, a obavlja vanjsku reviziju SAPARD programa.

Resorna ministarstva i ostala tijela državne uprave, osim što su odgovorna za pripremu sektorskih priloga i prijedloga projekata u procesu programiranja, nadležna su i za tehničku provedbu programa pomoći Europske unije, a također su unutar njih uspostavljene jedinice za provedbu projekata.

Ravnateljstvo za tržišnu i struktturnu potporu u poljoprivredi ustrojeno u okviru Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva preuzealo je ulogu SAPARD Agencije nadležne za provođenje postupaka odabira projekata, zaključivanja ugovora s krajnjim korisnicima, kontrole i plaćanja.

U Ministarstvu poljoprivrede ustrojena je i **Upravna direkcija za SAPARD program, te Odbor za praćenje provedbe SAPARD programa**.

U sustavu je jedna od ključnih uloga unutarnje revizije, odnosno neovisno davanje stručnog mišljenja o sustavu i procesima s mogućim preporukama i savjetima za njihovo poboljšanje i postizanje što veće učinkovitosti, kao i upozoravanje na neusklađenosti sa zakonskim i drugim propisima.

Poslovi unutarnje revizije moraju se obavljati u svim ministarstvima i tijelima državne uprave u okviru samostalnih i neovisnih odjela za unutarnju reviziju, te su uloženi maksimalni napor i potrebni resursi za izobrazbu dva do tri unutarnja revizora po svakom ministarstvu, odnosno određenom tijelu državne uprave. Ovaj dio izgradnje sustava provodio se u suradnji sa Središnjom harmonizacijskom jedinicom Ministarstva financija.

III. Imenovanje odgovornih osoba

Kako bi sustav upravljanja i provedbe mogao funkcionirati imenovani su, u skladu sa pravilima EU, dužnosnici u Republici Hrvatskoj koji su odgovorne osobe na pojedinim razinama i za pojedine procese u sustavu upravljanja i provedbe pretpriistupnim programima pomoći EU:

- nacionalni koordinator za programe pomoći i suradnje s EU – (National Aid Coordinator – NAC) – državni dužnosnik nadležan za programiranje, te osiguranje povezanosti između općeg procesa pristupanja i korištenja finansijske pomoći EU, koji je također odgovoran za praćenje i procjenu programa PHARE Europske unije (državna tajnica u MVPEI, mr. sc. Marija Pejčinović-Burić, a od 9. lipnja 2006. godine državna tajnica Središnjeg državnog ureda za razvojnu strategiju i koordinaciju EU fondova, mr. sc. Martina Dalić),
- nacionalni ISPA koordinator – NIK (National ISPA Coordinator – NIC) – državni dužnosnik nadležan za programiranje, provedbu, praćenje i procjenu programa ISPA (državna tajnica u MVPEI, mr. sc. Marija Pejčinović-Burić, a od 9. lipnja 2006. godine državna tajnica Središnjeg državnog ureda za razvojnu strategiju i koordinaciju EU fondova, mr. sc. Martina Dalić),
- nacionalni dužnosnik za ovjeravanje – NDO (National Authorising Officer – NAO) državni dužnosnik odgovoran za sveukupno finansijsko upravljanje pretpriistupnim sredstvima, te odgovorna za rad Nacionalnog fonda (državna tajnica Ministarstva financija, mr. sc. Martina Dalić, a od 16. ožujka 2006., državni tajnik Ministarstva financija, mr. sc. Ante Žigman).
- sektorski koordinator za program ISPA: za promet – državni tajnik Ministarstva mora, turizma, prometa i razvijanja, Zdravko Livaković; za zaštitu okoliša – državni tajnik Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva prof. dr. sc. Nikola Ružinski i državni tajnik Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Zdravko Krmek,
- dužnosnik ovlašten za ovjeravanje programa - DOOP (Programme Authorising Officer – PAO) za programe CARDS i PHARE, odnosno sektorski koordinator za program ISPA - dužnosnik koji je na čelu provedbene agencije (Središnje jedinice za finansiranje i ugovaranje) odgovoran za poslovanje provedbene jedinice i decentralizirano finansijsko upravljanje programima (mr. sc. Vladimira Ivandić, pomoćnica ministra financija),
- voditelji programa u ministarstvima i drugim nadležnim tijelima državne uprave, koji su odgovorni za provedbu programa pretpriistupne pomoći (PHARE i CARDS), a koje je imenovala Vlada Republike Hrvatske,
- direktor SAPARD Agencije – dužnosnik na čelu Ravnateljstva za tržišnu i struktturnu potporu u poljoprivredi odgovoran za poslove koji su u nadležnosti SAPARD Agencije (pomoćnik ministra poljoprivrede, Krešo Filipović, a od 28. veljače 2007. pomoćnik ministra poljoprivrede, Srećko Selanac).

IV. Programiranje

Proces programiranja bio je u nadležnosti resornih ministarstava i koordiniralo ga je Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija. U travnju 2006. godine koordinacija pretpriistupnih fondova, programiranje i nadzor izvršavanja, odnosno provedbe projekata prelaze u nadležnost Središnjeg državnog ureda za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije.

Programiranje, koje obuhvaća predlaganje i usvajanje strategija za pojedina područja te, sukladno prioritetima pojedinih područja, predlaganje i pripremu projekata koji će se financirati iz pređoprstupnih programa, uspješno je obavljeno i Europska komisija je dala suglasnost na predložene projekte. Republika Hrvatska je u potpunosti iscrpila sredstva koja su joj dodijeljena kroz programe CARDS, PHARE i ISPA, te je kvalitetom projekata u sklopu programa PHARE 2005 ishodila dodatnih 7 milijuna eura, u odnosu na početno joj dodijeljen iznos.

Proces programiranja za program SAPARD završio je izradom Plana ruralnog razvijatka koji je Europska komisija prihvatile u veljači 2006.

V. Provedba programa

Za provođenje ovih programa u svim tijelima sastavljene su opsežne procedure s detaljno opisanim poslovima koji se u tijelima rade, redoslijedom aktivnosti, nacrtani su i opisani tijekovi dokumentacije i definirani revizorski tragovi. Uspostavljen je računovodstveni sustav u skladu s međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Iako se radilo o dizajnu sustava, svi zaposlenici educirali su se i detaljno upoznali sa svim procedurama, kao da se radi o poslovima koje su mjesecima praktično obavljali te su kroz intervjue s revizorima pokazali da sve opisane poslove mogu kvalitetno obavljati i da detaljno poznaju sve procedure.

VI. Prijenos ovlasti za upravljanje sredstvima pređoprstupne pomoći EU s Europske komisije na Republiku Hrvatsku

Gore opisane aktivnosti bile su usmjerene na pripremu za podnošenje zahtjeva Europskoj komisiji za akreditaciju uspostavljenog sustava upravljanja i provedbe pređoprstupnih programa pomoći, odnosno za prenošenje ovlasti za upravljanje sredstvima pređoprstupne pomoći EU s Europske komisije na Republiku Hrvatsku, a u okviru decentraliziranog sustava provedbe (Decentralised Implementation System – DIS) za programe PHARE i ISPA, te proširenog decentraliziranog sustava provedbe (Extended Decentralised Implementation System – EDIS) za program SAPARD.

Za razliku od DIS provedbe u kojoj Delegacija Europske komisije zadržava pravo prethodne kontrole prije provodenja svih aktivnosti u provedbenoj agenciji, EDIS razumijeva potpunu samostalnu provedbu programa, počevši od odabira projekata do plaćanja. Europska komisija u oba slučaja prijenosa ovlasti zadržava pravo kontrole i revizije.

Po dovršetku organizacijskih i procesnih priprema, vanjski revizori obavili su, u skladu sa pravilima Europske unije, reviziju uspostavljenog sustava. Njihova pozitivna ocjena bila je preduvjet za slanje zahtjeva za akreditacijom sustava koji je za programe PHARE i ISPA upućen Europskoj komisiji u srpnju 2005. godine, a za SAPARD u ožujku 2006. godine. Nakon toga reviziju čitavog sustava obavili su i revizori Europske komisije čija je pozitivna ocjena bila ključna za Europsku komisiju u donošenju odluke o akreditaciji, odnosno prijenosu ovlasti.

Europska komisija dodijelila je akreditaciju za upravljanje programom PHARE 7. veljače 2006. godine, programom ISPA 13. veljače 2006. godine, te programom SAPARD 29. rujna iste godine. Detalji postupka akreditacije opisani su u prilogu 1 – Postupak akreditacije.

VII. Početak procesa provedbe projekata

Nakon dobivene akreditacije i potpisanih finansijskih sporazuma potvrđenih u Hrvatskom saboru, započeo je proces provedbe projekata – ugovaranje, ali još uvijek ne i proces korištenja sredstava. Natječajni postupci i ugovaranje propisani su Praktičnim vodičem kroz procedure ugovaranja pomoći EZ-a trećim zemljama i ne provode se primjenom hrvatskog zakona o javnoj nabavi. Svaka procedura nabave ima svoja pravila pa tako npr. natječajni postupak za ugovaranje usluga i nabavu opreme traje najmanje 6 mjeseci, postupak za ugovaranje radova najmanje 9 mjeseci, a postupak za sklapanje ugovora o suradnji sa stručnjacima iz državne uprave zemalja članica EU, 12 mjeseci. Istekom roka za ugovaranje projekata u sklopu određenog programa Europske unije, procjenjuje se njegova iskorištenost i započinju prva plaćanja, odnosno korištenja sredstava.

Europska komisija po potpisivanju finansijskih sporazuma uplaćuje predujam – dio alociranih sredstava za pojedini program na račun Nacionalnog fonda koji dobivenim sredstvima upravlja oročavajući ih u skladu sa projekcijama novčanih tokova i izvršavajući isplate temeljem zahtjeva provedbenih agencija. U prilogu 2 daje se tablica s detaljnim prikazom traženih i dobivenih sredstava od Europske komisije. Iz tablice je vidljivo da je Nacionalni fond u razdoblju od travnja do prosinca 2006. godine od Europske komisije zatražio za sve programe sredstva u ukupnom iznosu od 53.336.693,56 eura, a dobio 51.595.331,35 eura. Dobiveni iznos je manji od zatraženog budući da su pojedini zahtjevi poslani krajem 2006. godine, a prema internoj proceduri Europske komisije za odobravanja zahtjeva je potrebno tri do četiri mjeseca prije nego što se ona uplate na račun Nacionalnog fonda.

VIII. Pregled stanja po svakom od programa Europske unije

CARDS

Provjeta CARDS programa izvršavala se na tzv. centraliziranoj osnovi, što znači da je Europska komisija (EK), odnosno Delegacija europske komisije u Zagrebu (u dalnjem tekstu DEK) u potpunosti bila odgovorna za finansijsko upravljanje. DEK je provodilo natječajne procedure sukladno pravilima EU, obavljalo ugovaranje s odabranim ponuđačima usluga i opreme, te po sklopljenim ugovorima (za izvođenje usluga, radova ili nabavu opreme) izvršavalo odgovarajuća plaćanja odabranim ugovarateljima i pratilo cjelokupnu provedbu projekata.

Dobivanjem akreditacije za pretpristupni program PHARE, od 7. veljače 2006., Republici Hrvatskoj omogućena je decentralizacija CARDS projekata, odnosno 28. veljače 2006. izvršen je prijenos ovlasti finansijskog upravljanja i provedbe natječajnih procedura iz nadležnosti DEK-a na Ministarstvo financija – Nacionalni fond i Središnju jedinicu za financiranje i ugovaranje (SJFU). U tom sustavu DEK zadržava kontrolnu funkciju (tzv. ex-ante kontrolu) što prvenstveno znači da se tijekom postupka natječajnih procedura i ugovaranja mora dobiti odobrenje nadležnih službi Delegacije.

CARDS 2003

U okviru programa CARDS 2003 odobreno je ukupno 38 projekata u vrijednosti od 62.000.000 eura. Nakon prijenosa ovlasti upravljanja na Republiku Hrvatsku, decentralizirano je 40 ugovora, ukupne vrijednosti 29.366.415 eura.

U tablici u prilogu 3. daje se pregled projekata i ugovora, njihovih vrijednosti, te krajnji korisnici kod kojih se projekti provode za CARDS 2003.

Rok za ugovaranje završio je u lipnju 2006. godine sa ugovorenim iznosom od 28.685.855,95 eura odnosno vrlo visokom stopom ugovaranja od 97,7%. S obzirom na to da je rok za završetak projekta, te izvršenje plaćanja 31. prosinac 2009., ne možemo govoriti o neiskorištenim sredstvima.

Nacionalni fond, kao središnja riznica za sredstva iz pretpriступnih fondova, od Europske komisije je iz programa CARDS 2003 povukao do 31. prosinca 2006. ukupno 20.556.490,54 eura. Središnjoj jedinici za financiranje i ugovaranje isplaćeno je 15.492.702,19 eura, što je u cijelosti plaćeno ugovarateljima. Ostatak sredstava je oročen na računu Nacionalnog fonda, te će biti isplaćen dobavljačima u skladu s dinamikom realizacije aktivnosti po projektima.

CARDS 2004

Programom CARDS 2004 odobreno je ukupno 28 projekata u vrijednosti od 76.000.000 eura. Nakon prijenosa ovlasti upravljanja na Republiku Hrvatsku decentralizirana su 42 ugovora, ukupne vrijednosti 46.573.630,12 eura. Ugovaranje je u tijeku, a krajnji rok je 29. lipnja 2007.

Nacionalni fond je od Europske komisije iz programa CARD-a 2004 do 31. prosinca 2006. godine povukao ukupno 9.314.726,02 eura. Sredstva su oročena i do kraja 2006. godine ostvarene kamate iznose 14.574,47 eura. S obzirom na to da je ugovaranje u tijeku i da nakon toga slijedi razdoblje provedbe ugovorenih projekata, nema planiranih, a neiskorištenih projekata, te povučenih, a neiskorištenih sredstava.

PHARE

PHARE 2005

1. Financijski sporazum za Nacionalni PHARE program za 2005. godinu potpisana je 17. svibnja 2006. godine, a stupio je na snagu 22. kolovoza 2006. godine. Odobrena su ukupno 22 projekta, u vrijednosti od 84.847.356 (uključujući i nacionalno sufinanciranje). Nacionalni fond je od Europske komisije iz Nacionalnog PHARE programa za 2005. povukao ukupno 15.653.900,00 eura predujma. Sredstva su oročena.

2. Financijski sporazum za PHARE 2005 CBC/INTERREG III A – Program za susjedstvo, u iznosu od 3.000.000,00 eura potpisana je i stupio je na snagu 6. rujna 2006.

3. Financijski sporazum za PHARE 2005 CBC/INTERREG III A – Jadranski program za susjedstvo (JPS), u iznosu od 3.000.000,00 eura također je potpisana i stupio je na snagu 6. rujna 2006. godine.

Temeljem ova dva sporazuma Nacionalni fond je uputio zahtjev Europskoj komisiji za isplatu predujmova, te se uplata na račun Nacionalnog fonda očekuje u ožujku 2007.

4. Financijski sporazum PHARE 2005 - Program potpore Zajednice u području nuklearne sigurnosti za Hrvatsku, u vrijednosti od 641.000,00 eura, potpisani je 4. prosinca 2006. godine, nije stupio na snagu do 31. prosinca 2006. godine.

Rok za ugovaranje za sve projekte unutar programa PHARE 2005 je 30. studeni 2007. S obzirom na to da su financijski sporazumi potpisani u drugom dijelu 2006., a rok za ugovaranje je 30. studeni 2007. godine, nema neiskorištenih projekata te povučenih, a neiskorištenih sredstava.

ISPA

Programom ISPA odobreno je ukupno 6 projekata u vrijednosti od 59.000.000 eura, za koje su potpisani slijedeći sporazumi:

1. Memorandum o financiranju ISPA projekta: Obnova željezničke pruge Vinkovci – Tovarnik – državna granica u Vukovarsko-srijemskoj županiji, u vrijednosti od 28.789.180,00 eura, potpisani je 30. siječnja 2006. godine, te je stupio na snagu 12. svibnja 2006. godine. Na račun Nacionalnog fonda za ovaj je projekt Europska komisija 23. veljače 2006. doznačila predujam u iznosu od 2.878.918 eura.

2. Memorandum o financiranju ISPA projekta: Program razvoja vodoopskrbe i odvodnje grada Karlovca u Karlovačkoj županiji, u vrijednosti od 22.500.000,00 eura potpisani je 30. siječnja 2006. godine, te stupio na snagu 12. svibnja 2006. godine. Za ovaj projekt doznačen je 23. veljače 2006. predujam u iznosu od 2.250.000 eura.

3. Memorandum o financiranju ISPA projekta: Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac, u Šibensko-kninskoj županiji, u vrijednosti od 6.000.049,00 eura potpisani je 26. listopada 2006. godine, te nije stupio na snagu do kraja 2006. godine. Europska komisija doznačila je za ovaj projekt 11. prosinca 2006. predujam od 600.005,00 eura.

4. Memorandum o financiranju ISPA projekta: Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša, u vrijednosti od 966.306,00 eura, potpisani je 26. listopada 2006. godine; nije stupio na snagu do kraja 2006. godine. Na račun Nacionalnog fonda je 11. prosinca 2006. doznačeno 193.261,00 eura predujma.

5. Memorandum o financiranju ISPA projekta: Priprema liste projekata za Instrument za predpristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa, u vrijednosti od 482.130,00 eura, potpisani je 26. listopada 2006. godine; nije stupio na snagu do kraja 2006. godine. Na račun Nacionalnog fonda 21. prosinca 2006. doznačen je predujam od 95.563,79 eura.

6. Memorandum o financiranju ISPA-CFCU/NIC-tehnička pomoću u vrijednosti od 262.335,00 eura, potpisani je i stupio je na snagu 4. kolovoza 2006.godine.

Uz navedene iznose, 1 milijun eura dodijeljen je Delegaciji Europske komisije u Zagrebu za upravljanje programom ISPA.

Europska komisija je 31. listopada 2006. doznačila predujam od 52.467,00 eura.

Rok za ugovaranje aktivnosti iz programa ISPA određen je pojedinačno za svaki od odobrenih projekata, a prvi ističe 12. prosinca 2007. godine. Kako je razdoblje ugovaranja u tijeku i tek nakon njega slijedi razdoblje provedbe ugovorenih projekata, nema neiskorištenih projekata, te povućenih, a neiskorištenih sredstava. Po potpisivanju finansijskih sporazuma Europska komisija prema svojim procedurama uplaćuje predujam u iznosu od 20% finansijskog sporazuma. Dobiveni predujmovi za svih 6 ISPA projekata oročeni su, a do 31.12. 2006. na njih su ostvarene kamate u iznosu od 159.902,59 eura.

SAPARD

Hrvatskoj je u sklopu programa SAPARD (Posebna prepristupna pomoć za poljoprivrednu i ruralni razvoj) u proračunskoj godini 2006. namijenjeno 25 milijuna € (ne uključujući nacionalno sufinanciranje).

Višegodišnji sporazum o financiranju (MAFA), potpisana 29. prosinca 2005. godine i stupio na snagu 6. travnja 2006. godine, predstavlja okvirni sporazum za provedbu SAPARD programa. Osim Odluke o prijenosu ovlasti upravljanja na Republiku Hrvatsku, za Mjeru 1 i Mjeru 2, koju je Europska komisija donijela 29. rujna 2006. godine, prije korištenja sredstava trebalo je zaključiti i Godišnji sporazum o financiranju za 2006. godinu (GSF). GSF je potpisana 25. listopada 2006. godine i stupio je na snagu 7. ožujka 2007. godine razmjenom nota o završetku procedure usvajanja između Republike Hrvatske i Europske Komisije. Time su ispunjeni svi preduvjeti za uplatu predujma na račun Nacionalnog fonda. Tek po završetku svakog od projekata i nakon primjene procedure provjere dokumentacije sredstva će se moći isplaćivati krajnjim korisnicima.

NEPRAVILNOSTI

U sustavu upravljanja prepristupnim programima Europske unije pravila Europske komisije su detaljno definirana u dijelu koji se odnosi na nepravilnosti i prijevare. Propisano je obvezno uspostavljanje sustava praćenja i izvještavanja o nepravilnostima i prijevarama te je u skladu s tim u našem sustavu poduzet niz aktivnosti.

Svako tijelo koje sudjeluje u provedbi prepristupnih programa pomoći EU, ima jasne, sveobuhvatne pisane procedure postupanja s nepravilnostima. Postojanje procedure otkrivanja i postupanja s nepravilnostima jedan je od osnovnih preduvjeta za uspostavljanje unutarnjeg i vanjskog sustava nadzora i kontrole, putem kojeg se procesi ispravljaju i poboljšavaju.

Nadalje, sastavljene su smjernice za upravljanje nepravilnostima koje su dostavljene na korištenje svim tijelima koja sudjeluju u provedbi prepristupnih programa pomoći EU.

U svim ministarstvima i tijelima državne uprave te preostalim korisnicima prepristupnih programa pomoći, imenovane su osobe zadužene za nepravilnosti koje rade u skladu s regulativom Europske komisije i danim smjernicama.

Uspostavljena je e-mail adresa (nepravilnosti.eu@mfin.hr), s kojom su upoznati svi sudionici sustava, na koju se mogu slati informacije o primijećenim nepravilnostima, a posiljatelj, ako to želi, može ostati anoniman.

U skladu s EU regulativom i prethodno spomenutim smjernicama, razvijena je metodologija izvještavanja o nepravilnostima na propisanim obrascima.

Tijekom 2006. godine nisu uočene nepravilnosti u provedbi pretpristupnih programa, zato jer je to bilo razdoblje uspostave zakonodavnog i institucionalnog sustava za korištenje pretpristupnih programa EU.

Popis priloga:

1. Postupak akreditacije
2. Tablica – Tražena i dobivena sredstva od Europske komisije
3. Tablica decentraliziranih projekata CARDS 2003